

СПОГОДБА МЕЖДУ РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ И КРАЛСТВО МАРОКО ЗА ИЗБЯГВАНЕ НА ДВОЙНОТО ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ НА ДОХОДИТЕ И ИМУЩЕСТВОТО

Ратифицирана със закон, приет от 38-о Народно събрание на 28.01.1998 г. - ДВ, бр. 15 от 6.02.1998 г. Издадена от Министерството на финансите и Министерството на икономиката, обн., ДВ, бр. 113 от 28.12.1999 г., в сила от 6.12.1999 г.

Република България и Кралство Мароко,
потвърждавайки желанието си да разширяват и насърчават икономическото
си сътрудничество във взаимен интерес;
желаейки да склучат спогодба за избягване на двойното данъчно облагане
на доходите и имуществото, се договориха, както следва:

Член 1

Обхват по отношение на лицата

Тази спогодба се прилага спрямо лица, които са местни лица на едната или на двете договарящи държави.

Член 2

Данъци, за които се прилага спогодбата

1. Тази спогодба се прилага за данъци върху доходите и имуществото, налагани от страна на всяка договаряща държава или на нейни политически подразделения или органи на местна власт, независимо от начина на тяхното събиране.

2. За данъци върху доходите и имуществото се считат всички данъци върху общия доход, върху съвкупното имущество или върху отделни елементи на доходите и имуществото, включително данъците върху приходи от отчуждаване на движимо или недвижимо имущество, данъците върху общата сума на заплатите и надниците, изплащани от предприятията, както и данъците върху нарастването на имуществото.

3. Съществуващите данъци, за които се прилага тази спогодба, са по-конкретно:

а) за Република България:

- (i) данъкът върху общия доход;
  - (ii) данъкът върху печалбата; и
  - (iii) данъкът върху сградите;
- (по-нататък наричани "български данъци")

б) за Кралство Мароко:

- (i) данъкът върху общия доход;
  - (ii) корпоративният данък;
  - (iii) данъкът върху дохода от акции или обществени дялове и от подобен доход;
  - (iv) данъкът върху печалбите от недвижимо имущество;
  - (v) участието в националната солидарност;
  - (vi) данъкът върху дохода от влагането на постоянен доход;
  - (vii) градският данък;
  - (viii) бизнесданъкът.
- (по-нататък наричани "марокански данъци")

4. Спогодбата ще се прилага и за всички еднакви или подобни по естеството си данъци, които са установени или се налагат след датата на

подписване на спогодбата като допълнение или вместо съществуващите данъци. В края на всяка година компетентните органи на договарящите държави ще се уведомяват взаимно за всички съществени изменения, извършени в съответните им данъчни закони, в разумен период от време след подобни изменения.

Член 3

Общи определения

1. За целите на тази спогодба, освен ако контекстът не изисква друго:

а) терминът "България" означава Република България, а когато е употребен в географски смисъл, означава територията и териториалното море, върху които тя упражнява своя държавен суверенитет, а така също континенталния шелф и изключителната икономическа зона, върху които тя упражнява суверенни права и юрисдикция в съответствие с международното право;

б) (i) терминът "Мароко" означава Кралство Мароко; и

(ii) когато е употребен в географски смисъл, терминът "Мароко" включва:

(*) територията, териториалното му море; и

(**) морското дъно и подпочвата на подводните площи, прилежащи към неговото крайбрежие, но извън териториалното море, върху които Мароко упражнява суверенни права в съответствие с международното право, с цел проучване и добиване на природни богатства от такива площи (континентален шелф), но само до размера, за който лицето, имуществото или дейността, по отношение на които се прилага спогодбата, са свързани с такова проучване или добиване;

в) термините "едната договаряща държава" и "другата договаряща държава" означават България или Мароко според изискванията на контекста;

г) терминът "данък" означава български данък или марокански данък според изискванията на контекста;

д) терминът "лице" включва физическо лице, дружество или всяко друго сдружение от лица;

е) терминът "дружество" означава всяко корпоративно тяло или всяка общност, която се счита за корпоративно тяло за целите на данъчното облагане;

ж) термините "предприятие на едната договаряща държава" и "предприятие на другата договаряща държава" означават съответно предприятие, ръководено от местно лице на едната договаряща държава, и предприятие, ръководено от местно лице на другата договаряща държава;

з) терминът "международн транспорт" означава всеки превоз с кораб или самолет, извършван от предприятие, чието място на действително управление се намира в едната договаряща държава, освен ако корабът или самолетът се експлоатира изключително между места, намиращи се в другата договаряща държава;

и) терминът "компетентен орган" означава:

(а) по отношение на България - министъра на финансите или негов упълномощен представител;

(б) по отношение на Мароко - министъра на финансите или негов упълномощен представител;

й) терминът "гражданин" означава:

(а) всяко физическо лице, притежаващо гражданството на една от договарящите държави;

(б) всяко юридическо лице, сдружение или асоциация, чието правно положение се определя от законодателството на договарящите държави.

2. При прилагането на спогодбата от всяка от договарящите държави всеки термин, който не е изрично определен, ще има значението, което му придава

законодателството на съответната държава по отношение на данъците, за които се прилага спогодбата, освен ако от контекста не се налага друго.

Член 4

Местно лице

1. За целите на тази спогодба терминът "местно лице на едната договаряща държава" означава:

а) по отношение на Република България:

аа) всяко физическо лице, което в съответствие с вътрешното българско законодателство подлежи на данъчно облагане по отношение на доход и имущество и не е местно лице на трета държава;

аб) всяко юридическо лице, което има седалище на управление в Република България;

б) по отношение на Кралство Мароко:

лице, което в съответствие с вътрешното законодателство подлежи на данъчно облагане там поради своето местожителство, местопребиваване, място на управление, седалище или всеки друг критерий от подобно естество.

2. Когато в съответствие с разпоредбите на ал. 1 едно физическо лице е местно и на двете договарящи държави, неговото положение се определя, както следва:

а) то се счита за местно лице на тази договаряща държава, в която разполага с постоянно жилище; ако то разполага с постоянно жилище в двете държави, то се счита за местно лице на тази държава, с която има най-тесни лични и икономически връзки (центрър на жизнени интереси);

б) ако договарящата държава, в която е центрър на жизнени интереси, не може да бъде определена, или ако то не разполага с постоянно жилище в нито една от договарящите държави, то се счита местно лице на държавата, в която обично пребивава;

в) ако то обично пребивава в двете държави или в нито една от тях, то се счита за местно лице на договарящата държава, на която е гражданин;

г) ако то е гражданин на двете държави или на нито една от тях, компетентните органи на договарящите държави ще решат този въпрос чрез взаимно споразумение.

3. Когато в съответствие с разпоредбите на ал. 1 лице, което не е физическо лице, е местно лице на двете договарящи държави, то се счита за местно лице на държавата, в която се намира седалището на действителното му управление.

Член 5

Място на стопанска дейност

1. За целите на тази спогодба терминът "място на стопанска дейност" означава определено място на дейност, чрез което се извършва цялостно или частично стопанската дейност на едно предприятие.

2. Терминът "място на стопанска дейност" включва по-специално:

а) място на управление;

б) клон;

в) офис;

г) фабрика;

д) работилница; и

е) мина, нефтен или газов кладенец, карьера и всяко друго място за добиване на природни богатства.

3. Строителна площадка, строителен или монтажен обект се счита за място на стопанска дейност само ако продължава повече от 6 месеца.

4. Независимо от предходните разпоредби на този член се счита, че изразът "място на стопанска дейност" не включва:

а) използването на съоръжения единствено с цел складиране, излагане или доставка на стоки, принадлежащи на предприятието;

б) поддържането на запаси от стоки, принадлежащи на предприятието, единствено с цел складиране, излагане или доставка;

в) поддържането на запаси от стоки, принадлежащи на предприятието, единствено с цел преработката им от друго предприятие;

г) поддържане на определено място изключително за покупка на стоки или за събиране на информация за предприятието;

д) поддържане на определено място за всяка друга дейност, която има подготвителен или спомагателен характер за предприятието;

е) поддържане на определено място изключително за осъществяване на всяко съчетание от посочените в букви от "а" до "д" дейности, при положение че цялостната дейност на това определено място, произтичаща от това съчетание, има подготвителен или спомагателен характер.

5. Независимо от разпоредбите на ал. 1 и 2, когато лице, което не е представител с независим статут, за когото се прилага разпоредбата на ал. 6, действа от името на предприятие и има и обичайно упражнява в едната договаряща държава правото да сключва договори от името на предприятието, счита се, че това предприятие има място на стопанска дейност в тази държава по отношение на всички дейности, които това лице извършва за предприятието, освен ако дейностите на такова лице са ограничени до посочените в ал. 4, които, ако се извършват чрез определено място, не биха направили това определено място място на стопанска дейност съгласно разпоредбите на тази алинея.

6. Не се счита, че едно предприятие има място на стопанска дейност в едната договаряща държава само защто то извършва дейност в тази държава посредством брокер, общ комисар или друг представител с независим статут при условие, че такива лица действат в обичайните граници на своята дейност.

7. Обстоятелството, че дружество, което е местно лице на едната договаряща държава, контролира или е контролирано от дружество, което е местно лице на другата държава или което извършва стопанска дейност в тази друга държава (чрез място на стопанска дейност или по друг начин), не е основание да се счита което и да е от дружествата за място на стопанска дейност на другото.

Член 6

Доходи от недвижимо имущество

1. Доходи, получени от местно лице на едната договаряща държава от недвижимо имущество (включително доходи от селско и горско стопанство), намиращ се в другата договаряща държава, могат да се облагат с данъци в тази друга държава.

2. Терминът "недвижимо имущество" има съдържанието, което му придава законодателството на договарящата държава, в която се намира въпросното имущество. Терминът във всички случаи включва имуществото, принадлежащо към недвижимото имущество, добитък и оборудване, използвани в селското и горското стопанство, правата, спрямо които се прилагат разпоредбите на общото законодателство относно поземлената собственост, плодоползването на недвижимо имущество, както и правата върху променливи или определени по размера си плащания, представляващи компенсация за разработването или за

предоставяне на правото за разработване на минерални залежи, извори и други природни ресурси; кораби и самолети не се считат за недвижимо имущество.

3. Разпоредбите на ал. 1 се прилагат по отношение на доходи, получени от пряко използване, отдаване под наем или използване под каквато и да е друга форма на недвижимо имущество.

4. Разпоредбите на ал. 1 и 3 се прилагат също така и по отношение на доходи от недвижимо имущество на предприятие и по отношение на доходи от недвижимо имущество, използвано за извършване на независими лични услуги.

Член 7

Печалби от стопанска дейност

1. Печалбите на предприятие на едната договаряща държава се облагат само в тази договаряща държава, освен ако предприятието извърши стопанска дейност в другата договаряща държава чрез намиращо се там място на стопанска дейност. Ако предприятието извърши стопанска дейност по този начин, печалбите на предприятието могат да се облагат в другата държава, но само такава част от тях, каквато е причислима към това място на стопанска дейност.

2. Като се има предвид разпоредбата на ал. 3, когато предприятие на едната договаряща държава извърши стопанска дейност в другата договаряща държава чрез намиращо се там място на стопанска дейност, във всяка договаряща държава към това място на стопанска дейност ще се причисляват печалбите, които то би получило, ако беше различно и отделно предприятие, извършващо същите или подобни дейности при същите или подобни условия и работеща напълно независимо от предприятието, на което то е място на стопанска дейност.

3. При определянето на печалбите от място на стопанска дейност се допуска приспадане на разходите, извършени за мястото на стопанска дейност, включително управленските и общите административни разходи, извършени както в държавата, в която се намира мястото на стопанска дейност, така и на всяко друго място.

4. Не се причисляват печалби към мястото на стопанска дейност само поради обикновена покупка от това място на стопанска дейност на стоки за предприятието.

5. За целите на предходните алинеи печалбите, причислими към мястото на стопанска дейност, се определят ежегодно по един и същ начин, освен ако не съществува сериозна и основателна причина за противното.

6. Когато печалбите включват елементи на доход, разгледани отделно в други членове на тази спогодба, разпоредбите на тези членове няма да се засягат от разпоредбите на този член.

Член 8

Международен транспорт

1. Печалбите от експлоатация на кораби или самолети в международния транспорт се облагат само в договарящата държава, в която се намира мястото на действителното управление на предприятието.

2. Ако мястото на действителното управление на корабоплавателно предприятие се намира на борда на кораб, счита се, че то се намира в договарящата държава, в която е разположено пристанището на домуване на кораба, а ако няма такова пристанище - в договарящата държава, на която лицето, експлоатиращо кораба, е местно лице.

3. Разпоредбата на ал. 1 се прилага и по отношение на печалбите от участие в пул, съвместна стопанска дейност или международна експлоатационна агенция.

Член 9

Съврзани предприятия

1. Когато:

а) предприятие на едната договаряща държава участва пряко или непряко в управлението, контрола или имуществото на предприятие на другата договаряща държава; или

б) едни и същи лица участват пряко или непряко в управлението, контрола или имуществото на предприятие на едната договаряща държава и на предприятие на другата договаряща държава,

и в двата случая между двете предприятия в техните търговски или финансови отношения са приети или наложени условия, различни от тези, които биха били приети между независими предприятия, тогава всяка печалба, която, ако ги нямаше тези условия, би възникнала, но поради тези условия не е възникнала за едно от предприятията, може да бъде включена в печалбите на това предприятие и съответно обложена с данъци.

2. Когато една от договарящите държави включи в печалбите на предприятие на тази държава и съответно обложи с данък печалби, по отношение на които предприятие на другата договаряща държава е било подложено на облагане с данък в тази друга държава и така включените печалби са печалби, които биха възникнали за предприятието на първата посочена държава, ако договорените условия между двете предприятия бяха такива, каквито биха били договорени между независими предприятия, то тогава тази друга държава ще направи съответното уточнение на начисления от нея данък върху тези печалби. При извършването на такова уточнение ще се вземат предвид другите разпоредби на спогодбата и компетентните органи на договарящите държави при необходимост ще се консултират един с друг.

Член 10

Дивиденти

1. Дивидентите, изплатени от дружество, което е местно лице на едната договаряща държава, на местно лице на другата договаряща държава, могат да се облагат с данъци в тази друга държава.

2. Въпреки това такива дивиденти могат също да се облагат с данъци в договарящата държава, на която дружеството, изплащащо дивидентите, е местно лице, и в съответствие със законодателството на тази държава, но когато получателят на дивидентите е и тяхен притежател, наложеният данък няма да надвишава:

а) седем на сто от брутната сума на дивидентите, ако притежателят им е дружество (различно от гражданско дружество), което притежава пряко най-малко 15 % от капитала на дружеството, плащащ дивидентите;

б) 10 на сто от брутната сума на дивидентите във всички останали случаи.

3. Терминът "дивиденти", употребен в този член, означава доходи от акции или други права (с изключение на вземания за дълг), даващи право на участие в печалбите, както и доходи от други корпоративни права, които са подчинени на същия данъчен режим като доходи от акции в съответствие със законодателството на държавата, на която дружеството, извършващо разпределението, е местно лице.

4. Разпоредбите на ал. 1 и 2 не се прилагат, ако притежателят на дивидентите, който е местно лице на едната договаряща държава, извършва стопанска дейност в другата договаряща държава, на която е местно лице дружеството, изплащащо дивидентите, чрез място на стопанска дейност, разположено там, или упражнява в тази друга държава независими лични услуги чрез определена база, разположена там, и участието, във връзка с което се изплащат дивидентите, е действително свързано с това място на стопанска дейност или определена база. В този случай се прилагат съответно разпоредбите на чл. 7 или чл. 14 съобразно случая.

5. Когато дружество, което е местно лице на едната договаряща държава, получава печалби или доходи от другата договаряща държава, тази друга държава не може да налага никакъв данък върху дивидентите, платени от дружеството, освен доколкото тези дивиденти са платени на местно лице на тази друга държава или доколкото участието, във връзка с което са платени дивидентите, е действително свързано с място на стопанска дейност или определена база, намиращи се в тази друга държава, нито да облага неразпределените печалби на дружеството с данък върху неразпределените печалби, дори ако изплатените дивиденти или неразпределените печалби се състоят изцяло или частично от печалби или доходи, произхождащи в тази друга държава.

Член 11

Лихви

1. Лихвите, произхождащи от едната договаряща държава и платени на местно лице на другата договаряща държава, могат да се облагат с данъци в тази друга държава.

2. Въпреки това такива лихви могат също да бъдат облагани с данък и в договарящата държава, от която произхождат, и съобразно законодателството на тази държава, но когато получателят им е и тяхен притежател, така наложеният данък няма да надвишава 10 на сто от брутната сума на лихвите.

3. Терминът "лихви", използван в този член, означава доход от вземания за дълг от всякакъв вид, независимо от това дали са обезпечени или не с ипотека и носещи или не правото за участие в печалбите на дълъжника, и по-специално доходи от държавни ценни книжа и доходи от бонове и облигации, включително от премии и награди, свързани с такива ценни книжа, бонове или облигации.

Санкции за закъснели плащания не се считат за лихви за целите на този член.

4. Разпоредбите на ал. 1 и 2 няма да се прилагат, ако притежателят на лихвите, който е местно лице на едната договаряща държава, извършва стопанска дейност в другата договаряща държава, от която произхождат лихвите, посредством намиращи се там място на стопанска дейност или извършва в тази друга държава независими лични услуги чрез определена база, разположена там, и вземането за дълг, във връзка с което се плащат лихвите, е действително свързано с такова място на стопанска дейност или определена база. В такъв случай се прилагат съответно разпоредбите на чл. 7 или чл. 14 съобразно случая.

5. Лихвите се считат за възникнали в едната договаряща държава, когато платец е самата държава, нейно политическо подразделение, орган на местната власт или местно лице на тази държава. Когато обаче платецът на лихвите, независимо дали е местно лице на едната договаряща държава или не, притежава в едната договаряща държава място на стопанска дейност или определена база, във връзка с които е възникнал дългът, който поражда плащането на лихвите, и тези лихви са свързани с такова място на стопанска дейност или определена база, ще се счита, че тези лихви произхождат от

договарящата държава, в която се намира мястото на стопанска дейност или определената база.

6. Когато поради особените взаимоотношения между платеца и притежателя на лихвите или между тях двамата и някое друго лице сумата на лихвите, като се има предвид задължението, за което се изплащат, надвишава сумата, която би била договорена между платеца и притежателя при липсата на тези особени взаимоотношения, разпоредбите на този член се прилагат само по отношение на последната сума. В такъв случай надвишаващата сума се облага съобразно законодателството на всяка от договарящите държави, като съответно се имат предвид останалите разпоредби на тази спогодба.

Член 12

Авторски и лицензионни възнаграждения

1. Авторските и лицензионните възнаграждения, произхождащи от едната договаряща държава и изплатени на местно лице на другата договаряща държава, могат да се облагат с данъци в тази друга държава, ако това местно лице е притежателят на авторските или лицензионните възнаграждения.

2. Такива авторски и лицензионни възнаграждения обаче могат също да се облагат с данъци и в договарящата държава, от която произхождат, и съобразно законодателството на тази държава, но ако получателят е и притежател на авторските и лицензионните възнаграждения, така наложението данък няма да надвишава 10 на сто от брутния размер на авторските и лицензионните възнаграждения.

3. Изразът "авторски и лицензионни възнаграждения", използван в този член, означава плащания от всякакъв вид, получени за използване или за правото на използване на всяко авторско право за литературно, художествено или научно произведение, включително кинофилми или филми или записи за телевизионно или радиопредаване, на всеки патент, търговска марка, чертеж или модел, план, секретна формула или процес, или за използването на, или за правото на използване на промишлено, търговско или научно оборудване, или за информация, отнасяща се до промишлен, търговски или научен опит.

4. Разпоредбите на ал. 1 не се прилагат, ако притежателят на авторските и лицензионните възнаграждения като местно лице на едната договаряща държава извърши стопанска дейност в другата договаряща държава, от която произхождат авторските и лицензионните възнаграждения, чрез място на стопанска дейност, разположено там, или извърши в тази друга държава независими лични услуги чрез определена база, разположена там, и правото или собствеността, във връзка с които се изплащат авторските и лицензионните възнаграждения, е действително свързано с такова място на стопанска дейност или определена база. В такъв случай се прилагат съответно разпоредбите на чл. 7 или чл. 14 съобразно случая.

5. Авторските и лицензионните възнаграждения се считат за възникнали в едната договаряща държава, когато платец е самата държава, нейно политическо подразделение, орган на местната власт или местно лице на тази държава. Когато обаче платецът на авторските и лицензионните възнаграждения, независимо дали е местно лице на една от договарящите държави или не, притежава в една от договарящите държави място на стопанска дейност или определена база, във връзка с които възниква задължението за изплащане на авторските и лицензионните възнаграждения, и тези авторски и лицензионни възнаграждения произхождат от такова място на стопанска дейност или определена база, то тогава ще се счита, че те възникват в договарящата

държава, в която се намира мястото на стопанска дейност или определената база.

6. Когато поради особените взаимоотношения между платеца и притежателя или между тях двамата и някое друго лице сумата на авторските и лицензионните възнаграждения, като се има предвид използването, правото или информацията, за които те се плащат, надвишава сумата, която би била договорена между платеца и притежателя при липсата на такива особени взаимоотношения, разпоредбите на този член ще се прилагат само по отношение на последната сума. В такъв случай надвишаващата сума се облага съобразно законодателството на всяка от договарящите държави, като се имат предвид останалите разпоредби на тази спогодба.

Член 13

Печалби от прехвърляне на имущество

1. Печалбите на местно лице на едната договаряща държава от прехвърляне на недвижимо имущество, посочено в чл. 6 и намиращо се в другата договаряща държава, могат да се облагат с данъци в тази друга държава.

2. Печалбите от прехвърляне на движимо имущество, съставляващо част от стопанското имущество на място на стопанска дейност, което предприятие на едната договаряща държава има в другата договаряща държава, или на движимо имущество, съставляващо част от определена база, която местно лице на едната договаряща държава има на разположение в другата договаряща държава с цел извършване на независими лични услуги, включително печалбите от прехвърляне на такова място на стопанска дейност (самостоятелно или заедно с цялото предприятие) или от подобна определена база, могат да се облагат с данъци в тази друга държава.

3. Печалбите от прехвърляне на кораби или самолети, използвани в международния транспорт, или на движимо имущество, предназначено за използването на такива кораби или самолети, се облагат само в договарящата държава, в която се намира мястото на действителното управление на предприятието.

4. Печалбите от прехвърляне на дялове, принадлежащи на дружество, имуществото на което се състои предимно от недвижимо имущество, разположено в едната договаряща държава, се облагат в тази договаряща държава.

5. Печалбите от прехвърляне на имущество, различно от посоченото в ал. 1, 2, 3 и 4 на този член, се облагат само в договарящата държава, на която прехвърлителят е местно лице.

Член 14

Доходи от независими лични услуги

1. Доходите, получени от местно лице на едната договаряща държава от извършване на професионални услуги или от други дейности с независим характер, се облагат с данъци само в тази държава, освен ако лицето има редовно на разположение определена база в другата договаряща държава за извършване на своята дейност. Ако то има такава определена база, доходите могат да се облагат в тази друга държава, но само такава част от тях, каквато е причислима към тази определена база.

2. Изразът "професионални услуги" включва по-специално самостоятелни научни, литературни, художествени, образователни или преподавателски дейности, както и самостоятелни дейности на лекари, адвокати, инженери, архитекти, стоматолози и счетоводители.

Член 15

Доходи от трудово правоотношение

1. Като се имат предвид разпоредбите на чл. 16, 18, 19 и 20, заплати, надници и други подобни възнаграждения, получени от местно лице на едната договаряща държава въз основа на трудово правоотношение, се облагат с данъци само в тази държава, освен ако трудът се полага в другата договаряща държава. Ако трудът се полага по този начин, така получените възнаграждения могат да се облагат с данък в тази друга държава.

2. Независимо от разпоредбите на ал. 1 възнаграждение, получено от местно лице на едната договаряща държава за полагане на труд в другата договаряща държава, се облага само в първата посочена държава, ако:

(а) получателят пребивава в другата договаряща държава за период или периоди, ненадвишаващи общо 183 дни във всеки дванадесетмесечен период;

(б) възнаграждението е платено от работодател или от името на работодател, който не е местно лице на другата договаряща държава; и

(в) възнаграждението не е за сметка на място на стопанска дейност или определена база, които работодателят притежава в другата договаряща държава.

3. Независимо от предходните разпоредби на този член възнаграждение, получено за положен труд на борда на кораб или самолет, използван в международния транспорт, може да се облага с данъци в договарящата държава, в която се намира мястото на действителното управление на предприятието.

Член 16

Директорски възнаграждения

Директорски възнаграждения и други подобни плащания, получени от местно лице на едната от договарящите държави в качеството му на член на борд на директорите на дружество, което е местно лице на другата договаряща държава, могат да се облагат с данъци в тази друга държава.

Член 17

Артисти и спортсти

1. Независимо от разпоредбите на чл. 14 и 15 доходите, получени от местно лице на едната договаряща държава в качеството му на художествен изпълнител като театрален, кино-, радио- или телевизионен артист или музикант, или като спортист от личната му дейност като такъв, извършвана в другата договаряща държава, могат да се облагат с данъци в тази друга държава.

2. Когато доходи от личната дейност на художествен изпълнител или спортист в качеството му на такъв се получават не от самия художествен изпълнител или спортист, а от друго лице, тези доходи, независимо от разпоредбите на чл. 7, 14 и 15, могат да се облагат в договарящата държава, в която се извършва дейността на художествения изпълнител или спортиста.

Член 18

Пенсии

1. Като се имат предвид разпоредбите на ал. 2 на чл. 19, пенсии и други подобни плащания, изплащани на местно лице на едната договаряща държава във връзка с трудови правоотношения в миналото, се облагат само в тази държава.

2. Независимо от разпоредбите на ал. 1 пенсии и други плащания, изплащани чрез обществена структура, която е част от социалната осигурителна система на едната договаряща държава, нейно политическо подразделение или орган на местна власт, на гражданин на тази договаряща държава, който е местно

лице на другата договаряща държава, се облагат само в първата посочена държава.

Член 19

Държавна служба

1. а) Възнаграждение, различно от пенсия, изплатено от едната договаряща държава или нейно политическо подразделение или орган на местна власт на физическо лице за извършени услуги на тази държава, нейно подразделение или орган на местна власт, се облага с данъци само в тази държава.

б) Такова възнаграждение обаче се облага с данък само в другата договаряща държава, ако услугите са извършени в тази друга държава и физическото лице е местно лице на тази държава, което:

(i) е гражданин на тази държава; или

(ii) не е станало местно лице на тази държава единствено с цел извършване на услугите.

2. а) Всяка пенсия, изплатена чрез или от фондове, създадени от едната договаряща държава, нейно политическо подразделение или орган на местна власт на физическо лице във връзка с извършени услуги на тази държава, нейно политическо подразделение или орган на местна власт, се облага само в тази държава.

б) Въпреки това такава пенсия се облага само в другата договаряща държава, ако физическото лице е местно лице и гражданин на тази държава.

3. Разпоредбите на чл. 15, 16 и 18 се прилагат и по отношение на възнаграждения и пенсии за услуги, извършени във връзка със стопанска дейност, осъществена от едната договаряща държава, нейно политическо подразделение или орган на местна власт.

Член 20

Студенти, преподаватели и изследователи

1. Плащания, които студент или стажант, който е или е бил непосредствено преди пристигането си в едната договаряща държава местно лице на другата договаряща държава и който се намира в първата посочена държава единствено с цел образование или стаж, получава за своята издръжка, образование или стаж, не се облагат с данъци в първата посочена държава при условие, че тези плащания са от източници извън тази държава.

2. Разпоредбите на предходната алинея се прилагат и по отношение на плащания, които студент или стажант - местно лице на едната договаряща държава, получава в другата договаряща държава въз основа на трудово правоотношение, осъществявано в тази друга договаряща държава, при условие, че това трудово правоотношение е свързано с неговото образование или квалификация, или плащането е необходимо за осигуряване на неговата издръжка.

3. Физическо лице, което посещава едната договаряща държава по покана на тази държава, на университет или друга образователна или културна институция на тази държава, или в рамките на официална програма за културен обмен, за период не по-голям от една година единствено с цел преподаване, четене на лекции или научни изследвания в такава институция и което е или е било непосредствено преди това посещение местно лице на другата договаряща държава, се освобождава от облагане с данъци в първата посочена държава по отношение на възнаграждението си за такава дейност при условие, че това възнаграждение е получено от източници извън тази държава.

4. Разпоредбите на ал. 3 няма да се прилагат по отношение на доходи от научни изследвания, ако тези изследвания са предприети за личното облагодетелстване на определено лице или лица.

Член 21

Други доходи

1. Елементи от дохода на местно лице на едната договаряща държава, независимо от това къде възникват, които не са разгледани в предходните членове на тази спогодба, ще се облагат с данъци само в тази държава.

2. Разпоредбите на ал. 1 не се прилагат по отношение на доходи, различни от доходи от недвижимо имущество, определено в ал. 2 на чл. 6, когато получателят на такива доходи като местно лице на едната договаряща държава извършва стопанска дейност в другата договаряща държава чрез намиращ се там място на стопанска дейност или осъществява в тази друга държава независими лични услуги чрез постоянна база, разположена там, и правото или собствеността, по отношение на които се получават доходите, са действително свързани с такова място на стопанска дейност или определена база. В такъв случай се прилагат разпоредбите на чл. 7 или чл. 14 съобразно случая.

Член 22

Имущество

1. Недвижимото имущество по смисъла на чл. 6, притежавано от местно лице на едната договаряща държава и намиращ се в другата договаряща държава, може да се облага с данъци в тази друга държава.

2. Движимото имущество, образуващо част от актива на място на стопанска дейност, което предприятие на едната договаряща държава притежава в другата договаряща държава, или движимото имущество, принадлежащо към определена база, която местно лице на едната договаряща държава има в другата договаряща държава с цел извършване на независими лични услуги, може да се облага с данъци в тази друга държава.

3. Имуществото, представляващо кораби или самолети, използвани в международния транспорт, както и другите движими вещи, необходими за експлоатацията на такива кораби или самолети, се облагат с данъци само в договарящата държава, в която се намира мястото на действителното управление на предприятието.

4. Всички други елементи на имущество на местно лице на едната договаряща държава се облагат с данъци само в тази държава.

Член 23

Премахване на двойното данъчно облагане

Двойното данъчно облагане се избягва, както следва:

1. Когато местно лице на едната договаряща държава получава доходи или притежава имущество, които в съответствие с разпоредбите на тази спогодба могат да се облагат с данъци в другата договаряща държава, първата посочена държава, като има предвид разпоредбите на ал. 2 и 3, ще освободи от данъчно облагане такива доходи или имущество.

2. Когато местно лице на едната договаряща държава получава елементи от доход, които в съответствие с разпоредбите на чл. 10, 11 и 12 могат да бъдат облагани с данъци в другата договаряща държава, първата посочена държава ще приспадне от данъка върху дохода на това местно лице сума, равна на данъка, платен в тази друга държава. Това приспаддане обаче няма да надвишава тази

част от данъка, който е изчислен, преди да е направено приспадането, отнасящо се до тези елементи от дохода, получени от тази друга държава.

3. Когато в съответствие с други разпоредби на тази спогодба полученият доход или притежаваното имущество от местно лице на едната договаряща държава са освободени от данъчно облагане в тази държава, същата държава може, въпреки това, при определяне размера на данъка за останалия доход или имущество на това местно лице да включи освободения доход или имущество.

Член 24

Недискриминация

1. Гражданите на едната договаряща държава и юридическите лица, създадени в съответствие със законодателството на тази държава, не подлежат в другата договаряща държава на каквото и да е данъчно облагане или свързаните с него задължения, които са различни или по-обременителни от данъчното облагане и свързаните с него задължения, на които гражданите на тази друга държава и особено във връзка с качеството им на местни лица са или могат да бъдат подложени при същите обстоятелства. Тази разпоредба се прилага независимо от разпоредбата на чл. 1 и по отношение на лица, които не са местни лица на едната или на двете договарящи държави.

2. Данъчното облагане на място на стопанска дейност, което предприятие на едната договаряща държава има в другата договаряща държава, не може да бъде по-неблагоприятно в тази друга договаряща държава, отколкото данъчното облагане на предприятията на тази друга държава, които извършват същата дейност. Тази разпоредба обаче не задължава едната договаряща държава да предоставя на местни лица на другата договаряща държава каквото и да е лични намаления, приспадания или облекчения за целите на данъчното облагане с оглед гражданското им състояние или семейните им задължения, каквите тя предоставя на собствените си местни лица.

3. Освен в случаите, когато се прилагат разпоредбите на ал. 1 на чл. 9, ал. 6 на чл. 11 или ал. 6 на чл. 12, лихви, авторски и лицензионни възнаграждения и други плащания от предприятие на едната договаряща държава на местно лице на другата договаряща държава за целите на определянето на облагаемите печалби на такова предприятие, се изключват от облагане при същите условия, както ако биха били платени на местно лице на първата посочена държава. По същия начин задълженията на предприятие на едната договаряща държава към местно лице на другата договаряща държава за целите на определяне на облагаемото имущество на такова предприятие подлежат на приспадане при същите условия, както ако биха били договорени с местно лице на първата държава.

4. Предприятия на едната договаряща държава, имуществото на които изцяло или частично се притежава или контролира пряко или непряко от едно или повече местни лица на другата договаряща държава, няма да се подлагат в първата договаряща държава на данъчно облагане или свързаните с него задължения, които са по-обременителни от данъчното облагане и свързаните с него задължения, на които са или могат да бъдат подложени други подобни предприятия на първата договаряща държава.

5. Разпоредбите на този член независимо от разпоредбите на чл. 2 ще се прилагат по отношение на данъци от всянакъв род и вид.

Член 25

Процедура на взаимно споразумение

1. Когато едно лице е засегнато от данъчно облагане, за което с счита, че е в резултат на действията на едната или на двете договарящи държави, които не са в съответствие с разпоредбите на тази спогодба, то може, независимо от средствата за защита, предвидени в националните законодателства на тези държави, да представи своето възражение пред компетентния орган на договарящата държава, на която е местно лице, или ако случят му е във връзка с ал. 1 на чл. 24 - пред този орган на договарящата държава, на която е гражданин. Възражението трябва да бъде представено в срок три години от първото уведомяване за действието, водещо до данъчно облагане, несъответстващо на разпоредбите на спогодбата.

2. Компетентният орган, ако счете, че възражението е основателно и ако не е в състояние да достигне сам до удовлетворително разрешение, ще положи усилия да реши случая посредством взаимно споразумение с компетентния орган на другата договаряща държава с оглед да се избегне данъчно облагане, което не е в съответствие със спогодбата. Всяко постигнато споразумение ще се приложи независимо от сроковете, предвидени в националното законодателство на договарящите държави.

3. Компетентните органи на договарящите държави ще полагат усилия да разрешават посредством взаимно споразумение всички затруднения или съмнения, възникващи във връзка с тълкуването или прилагането на спогодбата. Те могат също така да се консултират взаимно за отстраняване на двойното данъчно облагане за случаи, непредвидени в тази спогодба.

4. Компетентните органи на договарящите държави могат също така да се консултират пряко помежду си с цел да постигнат споразумение по смисъла на предходните алинеи.

Член 26

Размяна на информация

1. Компетентните органи на договарящите държави ще си разменят такава информация, каквато е необходима за прилагане разпоредбите на тази спогодба или на националните си законодателства по отношение на данъците, спрямо които се прилага спогодбата, доколкото предвиденото в тях данъчно облагане не противоречи на спогодбата. Размяната на информация не е ограничена от чл. 1. Всяка информация, получена от едната договаряща държава, ще се счита за поверителна също както информацията, получена съобразно националното законодателство на тази държава, и ще се предоставя само на лица или органи (включително съдилища и административни органи), занимаващи се с определянето или събирането, правоприлагането или принудителното изпълнение или за решаването на жалби във връзка с данъците, обхванати от спогодбата. Такива лица или органи ще ползват информацията само за такива цели. Те могат да предоставят информацията на публични съдебни процеси или при постановяване на съдебни решения.

2. Разпоредбите на ал. 1 в никакъв случай няма да се разглеждат като налагат на една от договарящите държави задължението:

а) да предприема административни мерки, отклоняващи се от законите и административната практика на тази или на другата договаряща държава;

б) да предоставя информация, която не може да се получи съгласно законите или по нормалната административна процедура в тази или в другата договаряща държава;

в) да предоставя информация, която би разкрила каквато и да е търговска, стопанска, промишлена или професионална тайна или търговска процедура, или информация, чието разкриване би противоречало на обществения ред (*ordre public*).

Член 27

Членове на дипломатически представителства и консулски служби

Нищо в тази спогодба не засяга данъчните привилегии на членовете на дипломатическите представителства или на консулските служби съгласно общите норми на международното право или съобразно разпоредбите на специални споразумения.

Член 28

Влизане в сила

1. Тази спогодба подлежи на ратификация и ратификационните документи ще се разменят при първа възможност.

2. Спогодбата влиза в сила с размяната на ратификационните документи и нейните разпоредби ще се прилагат:

а) по отношение на данъците, удържани при източника - за доходите, получени от датата на влизане в сила на спогодбата;

б) по отношение на другите данъци върху доходите или имуществото, възникнали през календарната година или отчетния период, който не е приключил към датата на влизане в сила на спогодбата.

Член 29

Прекратяване на действието

Тази спогодба остава в сила, докато не бъде прекратена от една от договарящите държави. Всяка договаряща държава може да прекрати действието на спогодбата по дипломатически път чрез писмено съобщение за прекратяването най-малко шест месеца преди края на календарната година. В такъв случай спогодбата ще престане да действа:

а) по отношение на данъците, удържани при източника за доходите, получени или дължими най-късно към 31 декември на годината на прекратяването;

б) по отношение на другите данъци върху дохода, събирани за данъчните периоди, завършващи преди 31 декември на същата година;

в) за данъка върху имуществото, съществуващ след годината, следваща годината на прекратяване на тази спогодба.

В удостоверение на горното долуподписаните, съответно упълномощени за това, подписаха тази спогодба.

Съставена в София на 22 май хиляда деветстотин деветдесет и шеста година на български, арабски, английски и френски език, като всички текстове имат еднаква сила.

В случай на различия в тълкуването меродавен е английският текст.

За Република

България:

Димитър Костов,

министър

на финансите

За Кралство

Мароко:

Мохамед Хама,

делегиран министър към

министър-председателя,

министр на икономиката